

14.05.2018

Asia/19

§ 345

Valtuutettu Leo Straniuksen toivomusponsi mahdollisuuksien selvittämisestä vastuullisuusperiaatteiden laatimiseksi kaupungin varallisuudenhoidolle ja sijoitustoiminnalle

HEL 2017-006306 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 17.5.2017 hyväksymän toivomusponnen (Leo Stranius) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Euroopan komission kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017 hyväksynyt kuntalain edellyttämät kaupungin varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet. Asiaa koskevan päätöksenteon yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla toivomusponnen selvittää mahdollisuutta vastuullisuusperiaatteiden määrittämiseksi kaupungin varallisuuden ja sijoitustoiminnan hoidolle.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Vastuullisuusperiaatteiden käyttöönoton eteneminen rahoitusmarkkinoilla

Vastuullisuusperiaatteilla viitataan yleisesti ympäristönäkökulmien, sosiaaliseen vastuuseen liittyvien tekijöiden sekä hallintotapa-asioiden eli ns. ESG-asioiden huomioimiseen toiminnassa. Haasteena organisaation rahoituskysymyksiä ohjaavien vastuullisuusperiaatteiden määrittämisessä on, että toistaiseksi ei ole olemassa yhtä tai ainoaa tapaa huomioida vastuullisuuskriteerejä, vaan jokainen toimija voi tarkastella vastuullisuustematiikkaa omista lähtökohdistaan.

Osakesijoittamisessa ohjaavana viitekehyksenä markkinoilla on käytetty YK:n vastuullisuusperiaatteita. YK:n kestävä kehitys tavoitteissa on huomioitu mm. riittävään ravintoon, terveyteen, koulutukseen, ilmastomuutokseen, sukupuolten tasa-arvoon, puhtaaseen veteen, puhtaanapitoon, energiaan, urbanisaatioon, ympäristöön ja sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen liittyvät näkökohdat.

Kestävä kehitys tavoitteiden edistämiseksi finanssisektorilla on syntynyt YK:n aloitteesta verkosto (PRI – Principles for Responsible Investments), johon toimijoiksi YK:n rinnalle on liittynyt suurten instituutioiden sijoittajien edustajia. Suomessa asiaa koordinoi finanssialan toimijoiden tarkoitusta varten perustama Finsif ry. Aloitteen allekirjoittaneiden yhteisöjen kannalta kuvatut periaatteet ovat vapaaehtoisia ja eteenpäin katsovia, eikä niihin liity vähimmäisvaatimuksia lähtötasolle taikka absoluuttisia standardeja tuloksille. Allekirjoittaneilla on kuitenkin velvollisuus raportoida vuosittain (esim. osana tilinpäätösjulkaisuja), missä laajuudessa periaatteita on sovellettu.

YK:n aloitteen pohjalta on syntynyt ”ekosysteemi” osakerahastosijoittamiseen, jossa rahastojen osakevalinnat pohjautuvat kestävä kehityksen periaatteisiin. Kaupunginvaltuuston vahvistamien varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti kaupunki ei kuitenkaan sijoita kassavarojansa osakkeisiin. Kaupungin sijoitustoiminnan peruslähtökohtana on luotto-, maksuvalmius-, rahoitus-, korko- ja hintariskien välttäminen tai minimointi, eikä kaupunki ota hintariskiä sijoittamalla kassavaroja esim. volatiileille osakemarkkinoille.

EU:n strategia koskien ilmastokysymyksiä ja kestävä kasvua tukevaa rahoitusjärjestelmää

EU:n komissio perusti vuonna 2016 kestävä rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän kehittääkseen konkreettisia rakentei-

ta tukemaan ESG-näkökulmien huomioimista raha- ja pääomamarkkinoilla. Ryhmä koostui kahdestakymmenestä korkean tason asiantuntijasta, jotka edustivat rahoitusala, kansalaisyhteiskuntaa, tiedeyhteisöä ja tarkkailijoita sekä eurooppalaisista että kansainvälisistä elimistä. Asiantuntijaryhmä julkisti loppuraporttinsa tammikuussa 2018. Asiantuntijatyön pohjalta Euroopan komissio julkaisi 8.3.2018 rahoitussektoria koskevan toimintasuunnitelman nykyistä vihreämpää ja puhtaampaa taloutta varten.

Komission toimintasuunnitelmassa esitetyt keskeiset toimet ovat:

- 1) EU:n luokitusjärjestelmän määrittelyminen sille, mikä on kestävä ja mikä ei, sekä niiden alojen määrittelymiseksi, joilla kestäville investoinneilla on eniten vaikutusta
- 2) EU-merkintöjen luominen ympäristömyönteisille rahoitustuotteille em. luokitusjärjestelmän perusteella
- 3) Vakuutus- ja sijoituspalveluyritysten velvoittaminen huomioimaan neuvonnassaan asiakkaidensa suhtautumisen ympäristönäkökulmiin
- 4) Kestävyyšnäkökulman sisällyttäminen pankkien ja vakuutuslaitosten vakavaraisuusvaatimuksiin
- 5) Läpinäkyvyyden lisääminen yritysraportoinnissa

Toimintasuunnitelmassa korostetaan erityisesti EU:n luokitusjärjestelmän keskeistä merkitystä ja kiireellisyyttä. Luokitusjärjestelmän luominen toisi yhtenäiset määritelmät ja mahdollistaisi kestäviä investointeja koskevien tietojen luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden.

Luokitusjärjestelmän kehittäminen on edellytys muille toimille, kuten standardeille, merkinnöille ja vakavaraisuusvaatimusten kalibroinnille ja vähähiilisyiden vertailuarvojen käytölle. Lisäksi EU:n luokitusjärjestelmä täydentää muiden toimien, kuten yritysten julkistamisvelvollisuutta ja rahoitusneuvonnan tarjoamista koskevien uudistusten täytäntöönpanoa.

Komissio tiedostaa rahoitusalan keskeisen aseman perustavanlaatuisen yhteiskunnallisten ja ympäristötavoitteiden saavuttamisessa, sillä muutokseen tarvitaan paljon yksityistä pääomaa. Komissio pyrkii myös minimoimaan yhteiskunnallisista ja ympäristöasioista aiheutuvien uusien rahoitusvakausriskien vaikutukset rahoitusjärjestelmään ja kansalaisiin, joihin ilmastonmuutoksen negatiiviset vaikutukset kohdistuvat. Tämän on tarkoitus auttaa myös eurooppalaisia yrityksiä säilyttämään kilpailukykyensä muuttuvassa maailmantaloudessa.

Toimintasuunnitelmassa kiireellisimmäksi toimeksi todetun luokitusjärjestelmän valmisteleva asiantuntijatyö on käynnistetty, ja asiantuntijatyöryhmän loppuraportti on tarkoitus julkaista vuoden 2019 alkupuoliskolla. Komissio raportoi toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta vuonna 2019.

Vastuullisuusnäkökulman toteutuminen kaupungin toiminnassa rahoitusmarkkinoilla

Pääomamarkkinat

Kaupunki rahoittaa investointinsa osin kassavirralla ja osin pääomamarkkinoilta saatavalla rahoituksella. Kaupungin lainanotosta pääosassa rahoituslähteenä ovat niin kutsutut erityisluottolaitokset, kuten Euroopan Investointipankki, Euroopan Neuvoston kehityspankki, Kuntarahoitus ja Pohjoismainen investointipankki. Erityisluottolaitokset huomioivat kukin eri tavoin vastuullisen rahoituksen kysymyksiä. Esimerkiksi Euroopan Investointipankista (EIB:stä) saatavan rahoituksen osalta lainoitettavien hankkeiden tulee täyttää pankin asettamat vaatimukset mm. hankkeiden ympäristövaikutusten osalta (esim. rakennusten energiatehokkuus).

Vastaavasti EIB on ollut edelläkävijä vihreiden velkakirjojen liikkeeseenlaskijana ja on pitkään vaatinut rahoituskohteiltaan ympäristöarvojen ja luonnonsuojelun huomioimista. Lisäksi sopimuksissa on huomioitu nykyisten lakien ja EU:n linjausten lisäksi sosiaaliset- ja ihmisoikeuskysymykset. Kaupungin toisena keskeisenä rahoituslähteenä toimivan Kuntarahoituksen varainhankinnassa vihreän rahoituksen osuus on niinkin ollut huomattavassa kasvussa.

Edellä mainittujen vihreän rahoituksen kanavien lisäksi, markkinaolosuhteista ja markkinoiden hinnoittelusta riippuen kaupungin investointihankkeiden rahoittamiseen voi jossakin tilanteessa olla tarkoituksenmukaista käyttää myös kaupungin itse liikkeeseenlaskemia nk. vihreitä joukkovelkakirjalainoja (Green Bonds). Lainojen liikkeeseenlasku edellyttää rahoitettavien hankkeiden ympäristönäkökulmien dokumentoimista ja evaluointia vastaavalla tavalla kuin Euroopan Investointipankin rahoituksen haun yhteydessä.

Sijoitustoiminta

Kaupungin sijoitustoiminta raha- ja pääomamarkkinoille keskittyy olennaisilta osin maksuvalmiuspuskurina toimivien kassavarojen sijoittamiseen lyhytaikaisesti pankkitalletuksiin, rahamarkkinainstrumentteihin ymv. velkainstrumentteihin. Kaupunki ei ota kassavarojen sijoittamisessa osakeriskiä. Lyhytaikaisiin sijoituksiin ei tällä hetkellä ole tarjolla kaupungin tarpeisiin soveltuvia ESG-näkökulmat huomioivia sijoitusinstrumentteja.

Lopuksi

Kaupungin toiminta rahoitusmarkkinoilla on luonteeltaan sellaista, että vastuullisuuskysymykset tulevat olennaisin osin välillisesti huomioiduksi. Kaupungin hankkeissa, joille rahoitusta erityisluottolaitoksista haetaan, myös ESG-kysymykset ovat tarkastelun kohteena. Vastaavasti kaupunkia rahoittavat erityisluottolaitokset voivat hyödyntää rahoittamiinsa kaupungin hankesalkkuja oman vihreän varainhankintansa taustalla.

Vaihtoehtoisena tapana vihreän rahoituksen hankkimiselle pidemmällä aikavälillä on laskea liikkeeseen kaupungin omissa nimissä nk. vihreitä joukkovelkakirjalainoja. Markkinaolosuhteista johtuen vihreää rahoitusta on juuri tällä hetkellä kuitenkin edullisempaa hankkia välillisesti erityisluottolaitosten kautta.

Sijoitustoiminnan osalta kaupungin sijoitustarpeet rajoittuvat instrumenttityyppeihin, joihin ei toistaiseksi ole tarjolla 'ESG-sertifikoituja' tuotteita.

Edellä mainittujen konkreettisten ESG-toimintavaihtoehtojen rajallisuuden vuoksi nyt samaan aikaan erillisenä päätösasiana päivitettäväksi esitettäviin kaupungin tasehallinnan periaatteisiin on lisätty omana vaiheenaan vihreiden joukkovelkakirjojen käyttömahdollisuuksien selvittäminen tilanteissa, joissa kaupunki hakee omalla nimellään rahoitusta joukkovelkakirjamarkkinoilta.

Talous- ja suunnitteluosasto seuraa komission kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon etenemistä, ja ESG-markkinan kehittyessä kaupungin edellytyksiä hyödyntää markkinoille tulevia uusia instrumentteja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Euroopan komission kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

14.05.2018

Asia/19

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti